

**BIBLIOTECA DE
CATALUNYA
MEMÒRIA 2017**

Juny 2018

SUMARI

<u>Presentació</u>	<u>pàg 3</u>
<u>1. Indicadors</u>	<u>pàg 5</u>
<u>2. Què oferim als usuaris</u>	<u>pàg 6</u>
<u>2017: reflexions i valoracions en el marc del centenari de la Secció de Música de la BC</u>	<u>pàg 9</u>
<u>3. Fons de la BC</u>	<u>pàg 11</u>
<u>4. Iniciatives digitals</u>	<u>pàg 16</u>
<u>5. Col·laboracions</u>	<u>pàg 19</u>
<u>6. Treballar a la BC</u>	<u>pàg 21</u>
<u>7. Publicacions</u>	<u>pàg 22</u>
<u>8. Agraïments</u>	<u>pàg 22</u>

PRESENTACIÓ

L'any 2017 la Biblioteca de Catalunya, d'acord amb el document *Estratègia 2017-2021* ha treballat a l'entorn dels sis eixos estratègics Espai social, Patrimoni, Coneixement i Recerca, Serveis, Cooperació i Internacionalització. Recollim a continuació una pinzellada de l'activitat desplegada en cadascun d'ells.

En l'àmbit de la BC com a espai social ha continuat l'oferta d'activitats, exposicions i visites que han comptat amb prop de quinze mil assistents presencials.

La col·lecció patrimonial ha crescut gràcies, especialment, a les donacions rebudes; enguany podem destacar entre les arribades el fons personal de l'escriptora M. Antònia Oliver; el fons personal del crític d'art Sebastià Gasch; els dibuixos i escenografies originals de Joan Josep Guillén; els dibuixos originals d'Alfons López i de J. L. Martín, el fons musicals del compositor i flautista Jep Nuix i el del compositor Manuel Gomila i Aymerich, i el fons editorial Alpha.

La BC, amb la seva aposta per donar suport al coneixement i la recerca ha organitzat tres cicles i jornades especialitzades amb motiu de diferents efemèrides: la jornada *Pedrellianes*, el cicle de conferències *El Quixot sense fronteres*, i la jornada *100 anys del TBO*; també en aquesta línia de treball, s'ha editat un nou volum de la col·lecció de llibres electrònics *Escrits i Memòria*.

S'han posat en marxa dos serveis: el de venda en línia de còpies d'alta qualitat i el de còpia amb dispositius mòbils, en tots dos casos amb la voluntat de promoure l'autonomia dels usuaris i facilitar-los l'obtenció de documents. La valoració de la Biblioteca per part dels usuaris continua sent molt elevada, nou sobre deu, i igualment es manté el grau de compliment de la carta de serveis en un 96,7%. Són dades que cal posar en valor si es té en compta que la BC no ha recuperat encara ni la capacitat econòmica ni la plantilla perduda els anys de crisi.

La cooperació i la internacionalització són la base de bona part de l'activitat de difusió desplegada, i així ho demostra el fet que el 65% dels actes són dissenyats o produïts en cooperació amb institucions, creadors i entitats, i que tots els repositoris de digitalització per a proporcionar accés al patrimoni de Catalunya, són fruit de la col·laboració nacional i internacional.

El 2017 ha estat l'aniversari de la Secció de Música de la BC i de la Secció de la Reserva Impresa i Col·leccions Especials, les primeres seccions creades poc després d'obrir la biblioteca al públic el 1914, centenaris que s'han recordat respectivament amb una exposició i un article al blog.

És necessari fer esment a la situació política viscuda els darrers mesos de l'any que ha impactat negativament en la BC. Les converses i gestions per a l'ampliació de la Biblioteca amb motiu de l'espai alliberat per l'Escola Massana han quedat aturades; i l'aplicació del control pressupostari per part de l'estat, primer, i el 155 després, han obligat a ajornar algunes compres patrimonials compromeses, l'adquisició d'un nou programari per millorar les prestacions i gestió del repositori ARCA (Arxiu de Revistes Catalanes Antiques) i algunes de les activitats culturals previstes, com és el cas de la *Cartografia del desig d'homenatge Marçal-Abelló*.

Destacar finalment la tasca realitzada per tot l'equip de la Biblioteca de Catalunya que és qui fa possible que malgrat el context i la precarietat, els resultats anuals de l'acció de la Biblioteca de Catalunya continuïn sent positius any rere any.

Eugènia Serra
Directora

1. INDICADORS

	2015	2016	2017	
Satisfacció usuaris	9,0	9,0	9,0	
Compliment compromisos carta de serveis (%)	95,6 %	96,4 %	96,7 %	
Nombre d'usuaris (presencials, remots i xarxes socials)	1.667.181	1.532.362	1.490.845	Més continguts d'accés lliure a la xarxa
Nombre de consultes al catàleg	2.701.904	2.850.967	2.533.325	Més continguts d'accés lliure a la xarxa
Nombre de visitants	14.529	15.436	14.701	
Nombre d'activitats (expos, conferències, concerts, etc.)	336	364	367	
Nombre de documents subministrats i consultats (originals i reproduccions)	1.460.055	1.336.633	1.283.296	Més continguts d'accés lliure a la xarxa. Increment de preus i taxes
Material lliurat electrònicament (%)	31,09 %	31,60 %	36,36 %	
Préstec per a exposicions (nombre exposicions/peces)	21/214	8/71	22/127	
Nombre documents rebuts (compra, donatiu, DL i intercanvi)	140.872	149.078	142.349	
Nombre documents processats (nous, duplicats, desestimats)	147.566	148.802	146.654	Creix el nombre de desestimats principalment de tercers i subsegüents còpies
Nombre d'imatges digitals creades	229.763	233.015	84.682	Sense subvencions el 2017
Nombre de núm. de Dipòsit Legal assignats	37.900	33.182	35.475	Oscil·lació de la producció editorial de llibres (no depèn de la BC)
Nombre de núm. ISSN assignats	383	347	625	Oscil·lació de la producció editorial de publicacions (no depèn de la BC)
Nombre de registres CANTIC creats (per la BC)	9.292	9.812	15.599	
Nombre de registres CANTIC creats (total)	20.660	18.360	23.344	
Nombre de registres CIP creats	123	111	151	
Dies d'obertura anuals	289	291	291	
Mitjana dies de baixa per treballador	17	19	21	

2. QUÈ OFERIM ALS USUARIS?

2.1 Serveis a l'usuari

Avaluació del grau de compliment de la Carta de Serveis

Per conèixer el grau de compliment dels compromisos que la BC ha establert amb els seus lectors mitjançant la [Carta de serveis](#), s'han avaluat els indicadors que els mesuren. El grau de compliment de la carta el 2017 ha arribat al 96,7%. En general els resultats són satisfactoris, d'acord amb la tendència d'anys anteriors.

Llegim al jardí

El 20 de març es va reprendre el servei Llegim al jardí, d'ús del jardins del recinte de l'antic Hospital com a espai de lectura. A més de taules i cadires els usuaris disposaven de connexió a Internet sense fils, de préstec de llibres, revistes i premsa diària. Fins a la seva finalització el 10 de novembre el servei ha tingut més de 16.000 usuaris i s'han consultat uns 15.850 documents.

Xarxes socials

El bloc, Facebook i Twitter fan difusió sistemàtica de la Biblioteca de Catalunya.

Durant el 2017 la BC ha publicat 24 entrades al bloc, 148 a Facebook i 678 tuits. A final de 2017 la BC tenia 3.369 seguidors de Facebook i 7.026 de Twitter.

Així mateix, la Biblioteca té perfil i participa activament a Pinterest, amb 34 taulells, més de 2.900 imatges i gairebé 1.050 seguidors.

Serveis en línia

Des del web de la Biblioteca es pot accedir a diversos serveis: informació bibliogràfica, petició, reserva, préstec i reproducció de documents, autoservei de còpies amb dispositiu mòbil, venda en línia de reproduccions digitals, reserva d'ordinadors portàtils a la sala de lectura, préstec interbibliotecari per a institucions i usuaris particulars, proposta de compra de documents, visites guiades i sessions de docència, obtenció i renovació de passis i carnets de lector, distribució de documents duplicats a entitats sense ànim de lucre, cessió d'espais, filmacions, publicacions i botiga virtual.

Creixement dels indicadors estadístics

Malgrat les limitacions de personal i pressupostàries la satisfacció dels usuaris (9 sobre 10) es manté respecte el 2016 i el compliment dels compromisos de la carta de serveis (96,7 %) creix 0,3 punts.

Cal destacar també l'increment del nombre d'activitats (367) entre actes, visites, exposicions i Portes obertes.

2.2 Serveis educatius i visites

Col·laboració amb universitats i centres d'ensenyament

El 2017 ha continuat la campanya de col·laboració amb universitats i centres d'ensenyament secundari iniciada el 2005. L'objectiu de la iniciativa és oferir als professors i alumnes sessions de formació específica dels seus estudis a la Biblioteca de Catalunya.

Jornades de Portes Obertes

La Jornada de Portes Obertes es va celebrar el diumenge 23 d'abril, Sant Jordi; gairebé 2.000 persones van visitar la Biblioteca.

Visites guiades

Durant l'any han s'han rebut unes 4.750 persones en 200 sessions i visites guiades per a estudiants universitaris, de primària i secundària, escoles d'adults, associacions diverses i professionals de l'àmbit de la informació i la documentació. L'Arxiu Joan Maragall, com a casa museu, ha tingut uns 1.570 visitants.

2.3 Activitats de difusió

Exposicions

La BC ha organitzat durant el 2015 diferents exposicions:

- "Joan Saura Martí: Samplers, música improvisada i experimental". 16.01-15.02.17
- "BABEL: la diversitat lingüística a les col·leccions de la BC". 16.02-15.03.17
- "Humorístiques: revistes il·lustrades, satíriques, polítiques, eclèctiques, càustiques, xafarderes, festives, de bon geni i millor humor, gastant ínfules literàries des de 1841 fins al 1939". 28.02-28.04.17
- "100 anys del TBO: una gran revista". 16.03-15.04.17
- "Manuel Blancafort família, amistat i paisatge". 18.04-16.05.17
- "Xavier Benguerel: perfil musical". 17.05-16.06.17
- "Jaume Pla i Camilo José Cela: units per la bibliofília". 30.5-29.07.17
- "36 anys de Mini Print: una antologia de premis". 19.06-05.09.17
- "Diario de Barcelona: una empresa periodística (1792-2009)". 06.09-07.10.17
- "Plaza & Janés, llibres per a tothom". 09.10-11.11.17
- "Música i estudi. Cent anys de la Secció de Música de la Biblioteca de Catalunya". 18.10-19.12.17
- "Alícia de Larrocha en l'any Enric Granados". 13.11-12.12.17
- "Edicions 62: de l'original al llibre". 14.12.17-13.01.18

Teatre a la BC

La Biblioteca ha acollit la representació de diverses obres teatrals com *Maragall a casa*, a l'Arxiu Joan Maragall; *L'hostalera*, del 17 de gener al 5 de març, i del 28 de novembre al 30 de desembre; *Un obús al cor*, del 14 de juny al 28 de juliol, i del 4 al 22 d'octubre; *Bodas de sangre*, de l'1 al 28 de juliol i del 6 al 20 de setembre; i *Boscós*, del 29 de març al 14 de maig.

Activitats musicals

Durant el 2017 han tingut lloc diverses activitats musicals a la Biblioteca com els concerts i recitals següents: el d'Emilio González; els de Josep Bassal; els del Festival Josep Soler; el de Celeste Alías; el de Christina Koch; el de Laura Peribáñez; el concert Conxita Badia; el concert Blancafort; el d'Antoni Rossell; el concert de flamenc Suficient; el Roberto Bravo; el de Romaine Wheeler; el concert Granados; els del Barcelona Festival of Song; els de Barcelona Piano Academy; el d'Alma de Luna; els del Festival Virtuosos a l'escenari; els del certamen Llobet de guitarra; el concert Vistes al mar; el concert Cançons i nades essencials; el del grup vocal Cantoria; i el de Nadal de la Coral Lavínia.

Altres esdeveniments

A més d'aquestes activitats se n'han dut a terme d'altres de destacades com les Jornades del TBO; el cicle de conferències "El Quixot sense fronteres"; les jornades "Pedrellianes, trobades a la BC" amb motiu dels 100 anys de la Secció de Música, el Festival NoNològic, la 6a Trobada de responsables de biblioteques públiques; o el cicle de conferències del VII Fòrum de Patrimoni Literari.

Així mateix s'han dut a terme diferents presentacions de llibres i discs. D'altra banda, la BC ha cedit els seus espais per a diferents activitats: rodes de premsa, congressos, lliuraments de premis, reunions, gravacions, reportatges fotogràfics, etc.

Jornada de Portes Obertes

2017: reflexions i valoracions en el marc del centenari de la Secció de Música de la BC

Fer una pausa per continuar avançant sempre és recomanable i això és el que s'ha fet durant la preparació de l'exposició dedicada als cent anys d'història de la Secció de Música. Aquest "parar màquines" ha evidenciat una sèrie de dinàmiques que si bé han anat evolucionant, han traçat les línies de treball del present i, de ben segur, dibuixaran les del futur.

Durant aquests anys, s'han realitzat constants retorns als inicis, repetits "da capo", com si d'una obra orquestrada es tractés. Tan sols hi ha hagut quatre responsables al capdavant, que han comptat amb el suport de bibliotecàries i bibliotecaris, a més de la participació en els darrers anys de catalogadors externs, becaris i estudiants de pràctiques, entre d'altres col·laboradors.

Destaquen, per sobre de la resta, el musicòleg Higiní Anglès, per la seva tasca ingent i de referència en el camp de la musicologia, i el compositor Robert Gerhard, per la seva empremta, tot i que breu, marcadament contemporaneïtzadora.

Amb tot, les mirades que han encapçalat la Secció de Música, comptades sí, però alhora diverses i fermes, han compensat les fortaleeses i les debilitats dels uns i dels altres; i aquest equilibri ha esdevingut providencial perquè el patrimoni documental no entén d'èpoques, ni d'escoles, ni d'estils...

Els nostres predecessors ens han recordat obvietats.

Primer, Felip Pedrell, en tant que impulsor de la Secció de Música, valora al Catàlech de la Biblioteca de la Diputació de Barcelona, el primer catàleg musical de la Biblioteca: «Benvingut sia'l bon intent que s'aplica a fer cultura artística: y més benvingut, encara, y celebrat quan s'endrega a fer cultura especial de música, l'art més desvalguda de totes, per ignorancia dels meteixos músichs professionals, per manca d'atenció dels literats y per indiferencia de la massa de públich».

Anglès, el primer bibliotecari i, posteriorment, el primer conservador, assenyala a La Música a Catalunya fins el s. XIII, una de les seves obres més emblemàtiques: «per força havíem d'optar per l'alternança : editar música i estudiar ensems el fet històric. Així calia fer-ho, també en un país com el nostre en el qual la història de la música i la biografia dels músics està per fer encara».

Més tard, Gerhard, bibliotecari encarregat de dinamitzar l'ingrés de la música moderna, defensa en una carta al gestor cultural Manuel Clausells: «com podem respectar un compositor sinó coneixem el seu centre de gravetat, la seva obra!».

Tots tres s'involucren activament: primer, en la denúncia d'una situació adversa; després, en la reivindicació i detecció de la feina a fer per resoldre-la; finalment, en l'aportació d'eines per tal de millorar-la.

Avui podem afirmar que les seves paraules continuen vigents, tot i que evidentment s'ha avançat més del que sembla i es disposa d'aportacions de gran vàlua.

S'arriba al centenari amb una combinació d'expertesa en la música i la musicologia, per una banda, i de coneixements en el tractament de la documentació musical, per l'altra; combinació que s'ha vist fomentada per les diferents direccions de la Biblioteca de Catalunya, i complementada per la confiança dipositada en la institució per part de compositors, intèrprets, ballarins, musicòlegs, crítics i pedagogs musicals i col·leccionistes, juntament amb familiars, hereus, marmessors, associacions i entitats diverses.

Ara es compta amb una comunitat científica i acadèmica així com amb unes editorials especialitzades. Per tant, cal continuar tenir coneixement de les possibles ubicacions externes del nostre patrimoni musical i recuperar el que podria ser susceptible de perdre's o desaparèixer; però ja no és imprescindible recollir els documents per treballar-los des de la pròpia Biblioteca, sinó que el més necessari és recuperar i evidenciar el conjunt patrimonial reunit i custodiat al llarg dels anys.

És així com hem passat d'uns 8.000 documents, tant manuscrits com impresos, comptabilitzats a finals dels anys 50, als més de 100.000 documents, als anys 2000. Hem assolit la xifra de 160 fons i col·leccions personals que, com més es treballen i descriuen, obren noves línies d'investigació.

El nostre repte és avançar en aquest treball descriptiu i catalogràfic de forma pràctica, precisa i el més fidel possible i, sense perdre la mirada crítica dels inicis fundacionals, aprofitar les facilitats tecnològiques per tal de poder oferir i aprofundir de forma acurada una gran obertura cap a les nostres arrels musicals.

Maria Rosa Montalt i Matas

Cap de la Secció de Música

3. FONS DE LA BC

El 2017 la Biblioteca de Catalunya ha adquirit 142.349 unitats documentals, de les quals 67.927 corresponen a donacions i dipòsits, 5.171 a compres, 21 a intercanvi i 69.230 al Dipòsit Legal

3.1 Adquisicions destacades

Impresos i Col·leccions Especials

Han ingressat als fons de la Secció donacions unitàries fetes per particulars i entitats. També han arribat impresos antics que formen part de donatius més amplis. Dels 129 documents de donatius diversos destaca el llegat testamentari de Manuel M. Bosch Puig: 37 obres (41 volums), majoritàriament d'edicions de bibliofília del segle XX.

Les adquisicions per compra han estat principalment d'impresos impresos antics o rars de bibliografia catalana, així com edicions numerades, que incrementen el fons de les col·leccions: Riera, Rafael. *Historia vtilissima et diletteuolissima delle cose memorabili passate nell'alma città di Roma l'anno del gran giubileo M.D.LXXV.Gregorio XIII Sommo Pontefice*. In Macerata: appresso Sebastiano Martellini, 1580; Sa., Manuel de. *Aphorismi confessoriorum, ex doctorum sententiis collecti*. Nunc denuo indice, numeris verborum & asteriscis locupletati. Barcinone: Ex Typographia Sebastiane [sic] à Cormellas..., 1601.; Camus, Jean-Pierre. *L'Hiacinte de Monseigneur de Belley, Histoire catalane: où se voit la difference d'entre l'amour & l'amitié*. A Paris: chez Pierre Billaine, ruë S. Jacques à la bonne Foy, deuant S. Yues, 1627.; Manuzio, Aldo. *Las Elegancias de Paulo Manucio*. Traduzidas de lengua toscana por Iuan Lorenzo Palmyreno, y aora nuevame[n]te puestas con distincion y claridad, por el licenciado Hernando Alvarez...En Barcelona: por Sebastian de Cormellas..., 1636.; España. *Real provision del Consejo, con que excluye a la ciudad de Mataró y los pueblos comprehendidos en su termino del rastro y jurisdiccion de los alcaldes de Barcelona, con lo demas que se expresa*. Barcelona: por Francisco Suria y Burgada..., [1793?].; Mataró (Catalunya : Corregiment). Corregidor. *Acompaño á V. un egemplar del Reglamento aprobado por S.M. para la persecucion del contrabando, à fin e que sirviendole de inteligencia y gobierno pueda darle puntual*

Fons destacat: donació del fons de Maria-Antònia Oliver, arxiu personal que conté obra de creació literària i algun escrit de Jaume Fuster

cumplimiento en la parte que corresponda. [Mataró?]: [editor no identificat], [no abans de 2 de març de 1825].; Molins y Romagueras, Cándido. *El cafetero del Ampurdan: manual completo de confitería, pastelería y chocolatería del cafetero y del licorista.* 1a ed. La Bisbal: Establecimiento Tipográfico y Editorial de D. Antonio de Torres, 1868.; Alcman. *Cants.* Barcelona: Fundació Bernat Metge, 2016; Pal·ladi, Rutili Taure Emilià. *Tractat d'agricultura.* Barcelona: Fundació Bernat Metge, 2016; Valeri Flac, Gai. *Argonàutiques.* Barcelona: Fundació Bernat Metge, 2017.

Manuscrits

El 2017 han ingressat diverses donacions de fons d'entre els quals destaquen el de Jordi Carbonell; el de Sebastià Gasch; el de l'editorial Alpha (Fundació Institut Cambó); Josep Lluís Sobrer Barea; el d'Edicions de la Rosa Vera-Jaume Pla; el de Maria Antònia Oliveres: el de Josep Maria Huertas Claveria; així com la correspondència rebuda per Felip Cid de Salvador Espriu; documentació d'Oriol Folch i Camarasa; i d'Helena Valentí.

Així mateix s'ha comprat el *Tratado de la Cosmographia*, manuscrit de finals del segle XVIII-principis del segle XIX.

Música

Dels fons rebuts destaquen les donacions de la col·lecció de partitures Norbert Tomàs; del fons Josep Nuix; de les partitures de Conxita Prim; el fons Sebastià Gasch; les partitures d'Arturo Menéndez; i el Fons Manuel Gomila.

Quant a compres, dotze manuscrits i mecanoscrits d'Amadeu Vives; Arnold Schönberg S. Werke, VI, B, 23, 2.; Jean Sibelius complete works, II, 1A.; Robert Schumann Sämtliche Werke, VI, 2.

Documents gràfics

Dels nous ingressos a Unitat Gràfica, cal remarcar-ne el fons de Joan J. Guillén, escenògraf destacat, encara en actiu, que en els seus inicis feia humorisme gràfic a la premsa; i el donatiu de José Luis Martín, artista gràfic i autor de la tira còmica més coneguda i de més llarga durada dels darrers anys: Quico el progre. S'han

Quico el progre

completat fons ja existents, com el donatiu del Taller de Jaume Pla, els ex-libris de Marià Casas i el fons de l'artista Joaquim Pujol Grau. Menció a part mereix el fons del dibuixant Pablo Ramírez, que també s'ha completat amb més de 800 dibuixos originals d'il·lustracions per a novel·les, fonamentalment juvenils

S'ha comprat part del fons d'Alfons López, periodista i dibuixant, que ha col·laborat en diversos mitjans de comunicació.

També han entrat fons de gran volum que estan repartits entre diverses unitats de la BC, segons la tipologia documental; d'entre aquests cal destacar el conjunt fotogràfic del Fons Sebastià Gasch, que conté fotografies en paper, postals fotogràfiques, albúmines, fotos de carnet, etc., entre les quals sobresurten les de fotògrafs importants com E. Puig, Napoleon, Audouard, Photo Niepce, A. Esplugas, M. Matorrodona, Colita, etc.

Inauguració de l'exposició "Xavier Benguerel: perfil musical". La BC conserva, des de 2005, el fons de Xavier Benguerel

Documents sonors i audiovisuals

Quant a les donacions, la més destacada és la del fons sonor i audiovisual del compositor i flautista Jep Nuix. Entre els documents adquirits, cal destacar, per la seva singularitat, el rotlle de pianola d'Enric Granados adquirit per Josep M. Rebés per a la Biblioteca de Catalunya. Així mateix, s'han comprat discos que complementen el patrimoni sonor català, així com un joc de 6 postals sonores adquirides a Soler y Llach.

Publicacions periòdiques

S'ha comprat la revista infantil Jordi (Barcelona 1933), editada en català a Barcelona el 1933 per l'editorial Altés, publicava historietes il·lustrades. La revista completa està relligada en un sol volum que conté els 29 números publicats de gener a juliol de 1933.

S'han subscrit 400 publicacions periòdiques espanyoles i estrangeres en paper, regulars i irregulars i s'ha contractat l'accés a 9 bases de dades referencials i a 1 diari a text complet.

Han ingressat 112 donacions de publicacions periòdiques que incrementen o completen els fons de publicacions periòdiques de la Biblioteca de Catalunya. Destaquen una col·lecció completa del setmanari *Tortosa il·lustrada* (Tortosa, 1897-1899), una col·lecció completa de la revista AQEIC (amb totes les seves capçaleres) publicada a Barcelona entre 1950 i 2012 per l'Asociación Química Española de la Industria del Cuero i una col·lecció completa del setmanari *Canigó* (Figueres, Barcelona, 1954-1983).

També hi trobem anys complets de les revistes: *La Saeta* (Barcelona, 1890-1900?), volum relligat de 1899; *Buen humor* (Madrid, 1921-1931), volum relligat de 1924; *El Mueble* (Barcelona, Madrid, 1961-) 5 volums relligats dels anys 1967 al 1969; *Cocina y hogar* (Barcelona, 1963-1986) 4 volums relligats dels anys 1966 al 1969; *Cinemanía* (Madrid, 1995-) 19 anys en números solts del 1997 al 2013;

S'ha incrementat amb una vintena de números la revista *Menaje* (Barcelona, 1931-1956). I també s'han incrementat amb números que faltaven les col·leccions del diari Avui, en les seves distintes capçaleres.

Atenent al volum, encara que en la seva majoria sense indicació de números duplicats, destaquen: una col·lecció de còmics posteriors a 1980, d'Àlex Sagristà Artigues, amb 83 caps arxivadores; 29 caixes del Fons Huertas Claveria que incrementaran els fons de premsa de barri i social; 19 caixes del fons Rubió, i la donació de l'Arxiu Municipal de Nou Barris, amb 38 caps arxivadores, que incrementaran els fons de revistes de l'Ajuntament de Barcelona.

Són remarcables els nombrosos donatius de números solts que ens envien les biblioteques universitàries un cop han constatat que el número falta al catàleg de la Biblioteca de Catalunya.

La web catalana

El portal [PADICAT](#) (Patrimoni Digital de Catalunya), que té com a objectiu compilar, processar i donar accés permanent a la producció digital catalana va entrar en funcionament el 2006 i actualment està en ple rendiment.

A final de 2017 s'hi havien adherit unes 500 institucions diverses, mitjançant la formalització d'un conveni de col·laboració i contenia 338.580 captures de 86.241 llocs web amb un volum de 19,9 TB.

Dipòsit Legal (Bibliografia catalana)

El 2017 han ingressat per Dipòsit Legal 69.470 documents de diversos tipus: llibres, revistes, material gràfic, sonor, audiovisual, etc. S'han assignat un total de 35.475 números nous (30.472 a Barcelona, 1.842 a Girona, 1.643 a Lleida i 1.518 a Tarragona).

El Dipòsit Legal de Catalunya, integrat en la Biblioteca de Catalunya, és el receptor de la producció editorial i audiovisual catalana. La seva funció principal és recollir i preservar el conjunt de la producció editada a Catalunya en qualsevol suport i fer-ne possible el seu accés.

Patrimoni d'editors i editats

El 13 de març de 2015 es va presentar el portal [Patrimoni d'editors i editats](#), desenvolupat per la Biblioteca de Catalunya amb la voluntat de promoure la preservació i el descobriment del patrimoni editorial, proporcionar un accés únic als fons i arxius d'editors i autors, contribuir a la internacionalització del patrimoni i la cultura catalana a través de les seves indústries culturals, posar en valor els fons personals d'autors i editorials a través de la seva vinculació i garantir la disponibilitat de l'edició històrica per a futures publicacions.

Fons destacat: El fons Sebastià Gasch, l'arxiu documental creat i reunit durant la seva trajectòria professional com a crític d'art i d'espectacles, va ingressar per donatiu de la família

4. INICIATIVES DIGITALS

La Biblioteca de Catalunya impulsa i participa en iniciatives digitals tant pròpies com d'altres organitzacions

4.1 Els fons patrimonials a Internet

ARCA

La BC impulsa el projecte [ARCA](#) (Arxiu de Revistes Catalanes Antiques), un portal d'accés obert que inclou publicacions periòdiques tancades que han estat representatives dins la cultura i la societat catalanes.

ARCA permet als usuaris accedir a les col·leccions senceres de les publicacions sense haver de perdre temps i esforços en la seva localització i consulta a diferents institucions. A més, facilita la recuperació i la preservació del patrimoni hemerogràfic català, ja que el fet de disposar de substituïts digitals dels documents minimitza l'ús dels originals i el seu desgast. En finalitzar l'any s'hi poden consultar 373 títols que contenen 2.330.045 de pàgines; ARCA compta amb 35 institucions col·laboradores.

Memòria Digital de Catalunya

La [Memòria Digital de Catalunya](#) és un repositori cooperatiu, coordinat pel CSUC i la BC que permet la consulta en accés obert de col·leccions digitalitzades de diferents institucions.

La seva principal finalitat és augmentar la visibilitat i consulta del patrimoni català. Conté uns 3 milions d'objectes digitals repartit en 149 col·leccions de 34 institucions participants.

En la MDC es poden trobar col·leccions digitalitzades de la Biblioteca de Catalunya d'incunables, manuscrits, llibres impresos, material gràfic, partitures, enquadernacions artístiques, cartells, fons fotogràfics, etc. Aquestes col·leccions estan obertes i s'hi estan incorporant nous documents digitalitzats.

Europeana

La Biblioteca de Catalunya és un dels socis col·laboradors del portal [Europeana](#), la biblioteca multimèdia digital europea. A més de proporcionar continguts (23 col·leccions i 36.433 objectes digitals) la Biblioteca de Catalunya actua com a intermediària entre Europeana i altres institucions catalanes que hi aporten continguts a través dels seus repositoris digitals. Els repositoris que hi participen són:

4.2 Participació ciutadana

Transcriu-me!!

[Transcriu-me!!](#) és una proposta de col·laboració adreçada als investigadors i ciutadans en general, que vol millorar l'accés als continguts digitals que publica la Biblioteca de Catalunya. Es basa en la complicitat entre les institucions i la societat, i compta amb el suport del CSUC (Consorti de Serveis Universitaris de Catalunya). El 2017 s'hi va incorporar la correspondència d'Àngel Guimerà.

4.3 Preservació digital

COFRE preservació digital

La Biblioteca de Catalunya ha implementat un pla de preservació digital que ha de garantir la perdurabilitat dels documents digitals que formen part de la seva col·lecció. Com a responsable de la preservació del patrimoni bibliogràfic a Catalunya la BC ha dedicat molts recursos a digitalitzar documents analògics, alhora que ha incorporat als seus fons documents creats directament en format digital.

El 2011 va entrar en funcionament el repositori de preservació COFRE que garanteix la perdurabilitat d'aquests documents.

Així mateix l'Ateneu Barcelonès s'ha adherit al projecte i, amb el suport de la BC, fa ús del repositori COFRE per a preservar documents digitals de la seva biblioteca.

Al llarg de 2017 s'hi han carregat 399.195 fitxers corresponents a 30.425 documents, que ocupen 7,53TB.

PADICAT

El portal [PADICAT](#) (Patrimoni Digital de Catalunya), del qual s'ha parlat en l'apartat Fons de la BC, s'encarrega de la preservació digital de la web catalana.

A final de 2017 conté 338.580 captures de 86.241 llocs web amb un volum de 19,9 TB

5. COL·LABORACIONS

En el cas de les iniciatives cooperatives posades en marxa en anys anteriors, com ara Memòria Digital de Catalunya, ARCA o CANTIC, només s'inclouen les institucions o entitats que s'hi han incorporat per primera vegada el 2017

AEDOM (Asociación Española de Documentación Musical)	Participació en la Comisión de Archivos Sonoros y Audiovisuales	Representació a organitzacions professionals
AELC	Difusió Palau i Fabre	Activitat cultural
Ajuntament de Barcelona. Districte de Ciutat Vella	Llegim al Jardí	Activitat cultural
Art Llobet	Concerts	Activitat cultural
Associació Cultural Montserrat	Concerts	Activitat cultural
Associació Cultural La Olla Exprés	Festival NoNològic	Activitat cultural
Associació Joan Manén	Activitats de l'Associació	Activitat professional
Barcelona Piano Academy	Concerts	Activitat professional
Barcelona Festival of Song	Concerts	Activitat cultural
Biblioteca Nacional de España	Catàleg cooperatiu del Dipòsit Legal	Catàleg cooperatiu
Biblioteca d'Alella	Curs	Activitat cultural
CCMA	Documental	Activitat cultural
Certamen Llobet de guitarra	Concerts	Activitat cultural
Coral Lavínia	Concerts	Activitat cultural
CSIC	Concerts	Activitat cultural
CSUC (Consorti de Serveis Universitaris de Catalunya)	Fem memòria	Accés a continguts digitals
	Memòria Digital de Catalunya	Accés a continguts digitals
	PADICAT	Preservació digital
	RACO	Accés a continguts digitals
	<i>Transcriu-me!!</i>	Accés a continguts digitals
	RECERCAT Dipòsit de la recerca de Catalunya	Accés a continguts digitals
	CCPBC Catàleg Col·lectiu del Patrimoni Bibliogràfic de Catalunya	Catàleg col·lectiu
	CCUC Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya	Catàleg col·lectiu
	GEPA	Magatzem cooperatiu
	CANTIC	Normalització de noms i títols
EBLIDA	European Bureau of Library Information and Documentation Associations	Representació a organismes internacionals
Escola Superior de Música de Catalunya	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
	Concerts	Activitat cultural
Fundació Blancafort	Concerts	Activitat cultural
Fundació Nous Horitzons	ARCA	Accés a continguts digitals

Humoristan	Difusió humorisme gràfic	Activitat cultural
IFLA	International Federation of Libraries Associations and Institutions	Representació a organismes internacionals
Institució de les Lletres Catalanes	Patrimoni literari	Recuperació de fons personals d'escriptors catalans
	Concerts	Activitat cultural
Institut Cartogràfic de Catalunya	CARTOCAT - Portal de mapes antics georeferenciats	Accés a continguts digitals
La Perla 29	Teatre en l'espai d'Arts i Oficis	Cessió d'espai
Library of Congress	World Digital Library	Accés a continguts digitals
Observatori Cultural de Gènere	Dia de les escriptores	Activitat cultural
Pen Club Català	Recitals	Activitat cultural
Ministerio de Educación, Cultura y Deporte	Hispana	Accés a continguts digitals
	Consejo de Cooperación Bibliotecaria	Representació a organismes
Servei de Biblioteques de la Generalitat	Trobada anual de responsables de biblioteques públiques	Activitat professional
UAB. Facultat de Filosofia i Lletres	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
	Cicle de conferències	Activitat cultural
UB. Facultat de Belles Arts	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
UB. Facultat de Biblioteconomia i Documentació	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
UB. Facultat de Geografia i Història	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
UdG	VII Fòrum de Patrimoni Literari	Activitat cultural
UdL. Facultat de Lletres	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
Viquipèdia	Creació de continguts	Accés a continguts digitals

6. TREBALLAR A LA BC

El 2017 ha continuat el pla d'estades internes voluntàries de personal de la BC en altres unitats de treball diferents a l'habitual. Hi han participat 7 persones

6.1 Comunicació interna

S'han portat a terme trobades periòdiques entre la directora i el personal de la Biblioteca (Espai de Trobada) amb l'objectiu de potenciar la comunicació. Així mateix, s'ha continuat la distribució del butlletí electrònic adreçat al personal de la BC (Comunicació a la BC) iniciada el 2004

6.2 Estades internes

El 2017 han continuat les estades internes de treballadors de la BC que tenen com a objectius principals millorar el coneixement de la Biblioteca, les relacions personals i les habilitats i competències personals.

7 persones han fet una estada en altres unitats de treball. La valoració en funció de la utilitat des del punt de vista personal ha estat de 4,7 sobre 5, i en funció de la utilitat per a la feina habitual de 4,1 sobre 5.

Tots els participants repetirien l'experiència. L'aspecte més valorat és conèixer el funcionament d'una altra unitat.

6.3 Cap a RDA

El 2016 es va iniciar la implementació de les RDA (Recursos, descripció i accés), la nova norma de catalogació que substitueix les Regles angloamericanes, a les biblioteques de Catalunya.

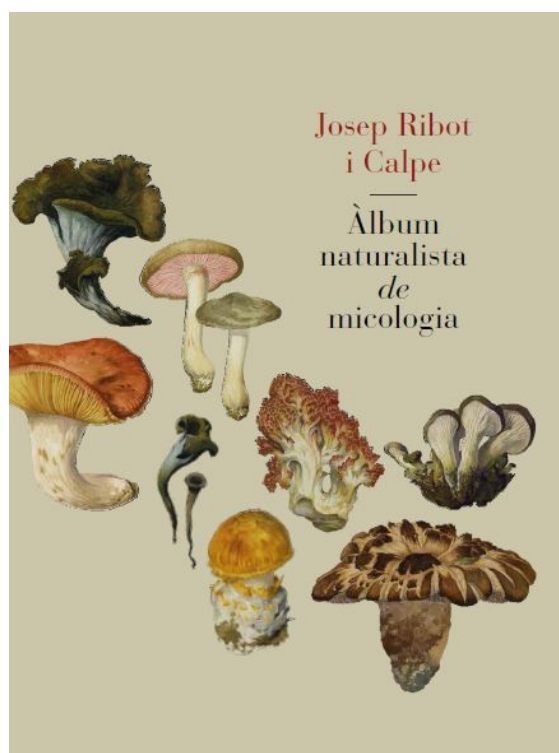
El Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya, la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona, l'Àrea de Biblioteques, Informació i Documentació del CSUC i el Servei de Normalització Bibliogràfica de la Biblioteca de Catalunya, actuant com a coordinador, han treballat conjuntament per a aproximar les seves pràctiques catalogràfiques.

El 2017 ha entrat en funcionament l'RDA Toolkit, una eina en línia de subscripció col·lectiva que la Biblioteca ofereix als professionals de Catalunya.

7. PUBLICACIONS

La Biblioteca de Catalunya desenvolupa la seva política específica de publicacions, tant edicions pròpies com coedicions.

- *Àlbum naturalista de micologia*. Josep Ribot i Calpe. Barcelona : Biblioteca de Catalunya, 2017.
- *Cinc peces breu per a conjunt instrumental*. Felip Pedrell. Barcelona : Biblioteca de Catalunya, 2017.
- *Dels trobadors a Ausiàs March*. Barcelona : Biblioteca de Catalunya, 2017. (Escrits i memòria; 4)(llibre electrònic)
- *Felip Pedrell a la Biblioteca de Catalunya*). Barcelona : Biblioteca de Catalunya, 2017. (llibre electrònic)
- *Haidé*. Estudis maragallians. Butlletí de l'Arxiu Joan Maragall. Núm. 6. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2017. (publicació electrònica)

8. AGRAÏMENTS

La Biblioteca de Catalunya incrementa constantment el seu patrimoni gràcies a la generositat de les persones, organitzacions, entitats, institucions, etc. que hi han fet donacions. En el web de la BC es pot consultar la llista de donants, tant particulars com entitats